

Lekmannarevisor i
Norrlandsoperan AB

2026-03-11

569550

Till styrelsen i Norrlandsoperan AB
(556529–6190)

lakttagelser i 2025 års granskning

Jag bedömer att verksamheten i allt väsentligt genomfördes på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer att bolagets interna kontroll i allt väsentligt var tillräcklig.

Min rekommendation från föregående år om att identifiera strategiska, relevanta och mätbara mål som skapar förutsättningar för styrelsen att värdera om verksamheten genomförts enligt beslutad verksamhetsplan kvarstår.

Signeras digitalt.

Alf Molin
Lekmannarevisor

Jag åberopar bifogad rapport.

- Grundläggande granskning år 2025 av Norrlandsoperan AB, revisionskontoret Region Västerbotten.

Grundläggande granskning år 2025

Norrlandsoperan AB

Bild: Peter Hållsten

Lekmannarevision
Mars 2026
Eva Moe
Certifierad kommunal revisor
Region Västerbotten

Innehåll

1. Sammanfattande analys	3
Rekommendationer	3
2. Bakgrund	4
Norrlandsoperan AB	4
Lekmannarevisorernas uppdrag	4
Iakttagelser i 2024 års granskning	4
Syfte och revisionsfrågor	5
Revisionskriterier	5
Metod	5
3. Bolagets uppdrag och mål	6
Ägarnas uppdrag till bolaget	6
Ägarnas krav på rapportering	7
4. Granskningens resultat	8
Styrelsens styrning av verksamheten	8
Styrelsens uppföljning av verksamheten	10
Uppföljning av 2024 års rekommendationer	12
Styrelsens årsredovisning	12
5. Svar på revisionsfrågor	15
Rekommendationer	15
Bilaga 1: Granskning av styrande dokument	16

1. Sammanfattande analys

År 2025 sjösatte Norrlandsoperan sin nya organisation med tillhörande nya planeringsprocesser och arbetssätt. Förutom arbetet med produktionerna har man inom bolaget även påbörjat ett arbete med genomlysning av organisationens IT-säkerhet i syfte att säkerställa cybersäkerheten för kommande år.

Antalet föreställningar var något lägre år 2025 jämfört med år 2024 men biljettintäkterna låg år 2025 ända kvar på motsvarande nivå som år 2024.

Positivt var att antalet besökare i Västerbotten ökade år 2025 och nådde den högsta besöksiffran på över 5 år. Enligt årsredovisningen är detta ett resultat av ett medvetet strategiskt arbete för att öppna upp huset med till exempel gratisevenemang som öppet hus och öppna repetitioner.

Bolaget redovisade ett positivt resultat efter finansnetto på 171 000 kronor.

Av årsredovisningen framgår att Norrlandsoperan bedrivit en omfattande verksamhet inom de fyra övergripande mål som styrelsen formulerat med utgångspunkt i bolagsordning, ägardirektiv och regionens kulturplan. Styrelsens samlade bedömning i årsredovisningen var att målen i huvudsak hade uppnåtts.

Vår bedömning efter genomförd granskning är att bolagets verksamhet i allt väsentligt genomfördes på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Styrelsen säkerställde till viss del att rekommendationerna från föregående års granskning blev åtgärdade. Arbetet med att utveckla mätbara mål till verksamhetsplanen bör fortsätta.

Av protokoll framgår att styrelsen under året höll sig informerad om bolagets verksamhet och ekonomi. Styrelsen beslutade också i hög grad om styrande dokument. Vi bedömer att styrelsens styrning, uppföljning och kontroll i allt väsentligt var tillräcklig.

Bolagets styrelse bedömde att verksamheten år 2025 var genomförd i enlighet med bolagets kommunala ändamål och inom ramen för de kommunala befogenheterna. Utifrån vår översiktliga granskning gör vi ingen annan bedömning.

Rekommendationer

Vi lämnar följande rekommendationer till styrelsen:

- Identifiera strategiska, relevanta och mätbara mål som skapar förutsättningar för styrelsen att värdera om verksamheten genomförts enligt beslutad verksamhetsplan.

2. Bakgrund

Norrlandsoperan AB

Norrlandsoperan AB ska bedriva produktion av opera, musik, dans, konstutställningar, pedagogisk verksamhet och konsulentinsatser inom musik-, dans- och teaterlivet samt därmed närstående scenisk och kulturell verksamhet och annan publik sidoverksamhet. Verksamheten ska huvudsakligen bedrivas i Umeå kommun och Västerbottens län.

Lekmannarevisorernas uppdrag

Lekmannarevisorns uppdrag regleras i kommunallagen och aktiebolagslagen. Lekmannarevisorn granskar bolagets styrelse och VD. Lekmannarevisorn ska granska och pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Lekmannarevisorn ska också granska om den interna kontrollen är tillräcklig. Prövningen av verksamhetens ändamålsenlighet och om ekonomin är tillfredsställande utgår från ägarnas, det vill säga fullmäktiges, direktiv och beslut för bolaget.

Enligt ägardirektivet ska lekmannarevisor yttra sig om bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det kommunala ändamål som fullmäktige i Umeå kommun och Region Västerbotten fastställt, samt de kommunala befogenheter som utgör ramarna för verksamheten.

Iakttagelser i 2024 års granskning

År 2024 firade Norrlandsoperan 50 årsjubileum. En ny VD tillträdde under våren 2024, fem nya chefstjänster tillsattes under året och förberedelserna inför den planerade organisationsförändringen och genomförandet av besparingsplanen fortgick under året. Arbetet med kostnadseffektiviseringar hade enligt årsredovisningen resulterat i kostnadseffektiviseringar på ca 3 miljoner kronor.

Antalet föreställningar minskade med 24 procent mellan år 2023 (774 föreställningar) och år 2024 (591 föreställningar). Däremot ökade biljettintäkterna med 58 procent år 2024 (från 5,7 miljoner kronor år 2023 till 9 miljoner kronor år 2024).

Bolaget redovisade ett positivt resultat efter finansnetto på 151 000 kronor.

Av årsredovisningen framgick att Norrlandsoperan bedrivit en omfattande verksamhet inom de fem övergripande mål som styrelsen formulerat med utgångspunkt i bolagsordning, ägardirektiv och regionens kulturplan. Styrelsen lämnade dock ingen samlad bedömning av resultatet i sin förvaltningsberättelse.

Efter genomförd granskning bedömde lekmannarevisor att bolagets verksamhet i allt väsentligt hade genomförts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Styrelsen hade i hög grad säkerställt att rekommendationerna från 2023 års granskning hade blivit åtgärdade. Exempelvis hade ett arbete genomförts i syfte att utveckla verksamhets- och internkontrollplanerna inför år 2025.

Av protokoll framgick att styrelsen hade hållit sig informerad om bolagets verksamhet och ekonomi. Styrelsen hade också i hög grad beslutat om styrande dokument. Lekmannarevisor bedömde att styrelsens styrning, uppföljning och kontroll i allt väsentligt var tillräcklig.

Bolagets styrelse bedömde att verksamheten år 2024 var genomförd i enlighet med bolagets kommunala ändamål och inom ramen för de kommunala befogenheterna. Lekmannarevisor såg inga skäl att göra någon annan bedömning.

Lekmannarevisor rekommenderade styrelsen att:

- Lämna en samlad bedömning av verksamhetens resultat i årsredovisningen.
- Identifiera strategiska, relevanta och mätbara mål som skapar förutsättningar för styrelsen att värdera om verksamheten genomförts enligt beslutad verksamhetsplan.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att ge underlag för lekmannarevisorernas bedömningar i den årliga granskningsrapporten. Granskningen är översiktlig med inriktning mot bolagets resultat för år 2025 och styrelsens system för styrning och kontroll. Granskningen fokuserar på följande revisionsfrågor:

- Har styrelsen med hjälp av grundläggande styrdokument säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?
- Har styrelsen löpande under året haft tillräcklig kontroll över att beslutade styrdokument följs?
- Har styrelsen med hjälp av uppföljning vid årets slut säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?
- Har styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2024 års granskning?

Utöver ovanstående revisionsfrågor har lekmannarevisor beslutat att rikta särskild uppmärksamhet inom områdena ekonomi och informationssäkerhet.

Revisionskriterier

Revisionskriterierna utgör de bedömningsgrunder som bildar underlag för granskningens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterier för denna granskning är:

- Kommunallagen (2017:725) 2, 5 och 10 kap.
- Aktiebolagslagen (2005:551) 8 kap.
- Årsredovisningslagen (1995:1554) 6 kap.
- Bolagsordning
- Ägardirektiv

Metod

Granskningen är genomförd med hjälp av dokumentationsstudier av styrelsens styrande och redovisande dokument samt av styrelsens protokoll.

I november 2025 genomförde lekmannarevisor tillsammans med sakkunnig en träff med VD, administrativ chef och ekonomichef på Norrlandsoperan. Syftet med träffen var att få information om bolagets verksamhet och resultat samt arbetet med att säkerställa en tillräcklig styrning och kontroll. I samband med slutrevision 2026-

03-11 träffade lekmannarevisor, revisors sakkunniga stöd samt auktoriserad revisor Norrlandsoperans styrelseordförande, bolagets VD, administrativa chef och ekonomichef för att muntligt informera om granskningens resultat. Bolagets VD, administrativa chef och ekonomichef har som ett led i kvalitetssäkringen getts möjlighet att lämna synpunkter på rapportutkast.

3. Bolagets uppdrag och mål

Ägarnas uppdrag till bolaget

Bolagsordning

Ägarna har i bolagsordningen preciserat ramarna för Norrlandsoperans verksamhet:

- Norrlandsoperan ska ge medlemmarna i Umeå kommun och Region Västerbotten tillgång till ett brett kulturutbud och bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning.
- Norrlandsoperan ska bedrivas med god ekonomisk hushållning.
- Norrlandsoperan ska bedrivas inom de kommunala befogenheterna som framgår av kommunallagen.

Bolagsspecifikt ägardirektiv

Norrlandsoperan ska bedriva opera-, musik- och dansproduktion samt konstutställningar och pedagogisk verksamhet samt konsulentinsatser inom scenkonst, musik och dans. Verksamheten ska kännetecknas av mångfald, jämställdhet, attraktionskraft och tillgänglighet.

Norrlandsoperan ska:

- Utveckla verksamheten för barn och unga utifrån ett barnperspektiv.
- Utveckla verksamheten utifrån ett nationellt och internationellt perspektiv.
- Utveckla Norrlands nätverk för Musikteater och Dans (NMD) genom att vara en aktiv part.
- Utveckla pedagogisk verksamhet inom scenkonst, musik och dans.
- Utveckla digitala lösningar för att nå opera-, musik- och danspubliken.
- Vara huvudman för den regionala danskonsulentverksamheten "Dans i Västerbotten".

Det bolagsspecifika ägardirektivet innehåller vissa preciseringar vad gäller de kommunala befogenheterna. Exempelvis medger ägarna avsteg från lokaliseringsprincipen för att möjliggöra samverkan och samarbeten med liknande verksamheter utanför länsgränsen. Syftet med sådan samverkan ska då vara att utveckla den egna verksamheten eller att bredda det lokala utbudet.

Frågor av principiell beskaffenhet eller av annars större vikt ska bolaget alltid lyfta till ägarna.

Bolagets verksamhet ska bedrivas enligt den kommunala självkostnadsprincipen och icke-vinstprincipen med målsättningen att resultatet efter finansnetto uttryckt som ett snitt under tre år ska vara positivt.

Generellt ägardirektiv till Region Västerbottens bolag

I det generella ägardirektivet ställer fullmäktige krav på vilken information bolaget ska lämna till ägarna i samband med årsredovisning eller i en särskild bolagsstyrningsrapport. I det generella ägardirektivet står också att bolagen ska känna till och följa de policys som är beslutade av fullmäktige i Region Västerbotten. Bolagen ska också verka för att intentionerna i dessa policys i tillämpliga delar inarbetas och förtydligas i bolagens egna styrdokument.

Ägarnas krav på rapportering

Enligt det bolagsspecifika ägardirektivet ska styrelsen löpande överlämna följande handlingar till ägarna:

- Protokoll från styrelsesammanträden
- Protokoll från bolagsstämma
- Årsredovisning med förvaltningsberättelse
- Delårsredovisning
- Revisionsrapport
- Lekmannarevisors granskningsrapport

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen eller i en särskild bolagsstyrningsrapport yttra sig över om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår varit förenlig med det kommunala ändamålet med verksamheten och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Bolagets styrelse ska bland annat lämna följande information till regionstyrelsen:

- Om verksamheten bedrivits i enlighet med det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna.
- Om bolaget överlämnat frågor till fullmäktige av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
- Utvärdering av styrelsens och VD:s arbete.
- Om styrelsens ledamöter har uppdrag, aktier, andelar eller andra intressen i företag som bolaget har affärsförbindelser med eller som är verksamt i samma bransch som bolaget.
- Hur styrelsens arbete har bedrivits, inkluderande arbetsfördelning, antal sammanträden, genomsnittlig närvaro och vem som varit sekreterare vid sammanträden.
- Hur den interna kontrollen och riskhanteringen är organiserad och fungerat.
- Samarbetet med revisor och lekmannarevisor.
- Vilka ärenden som bolagets styrelse har överlämnat till regionstyrelsen för beredning om fullmäktige ska ta ställning i dessa ärenden.

4. Granskningens resultat

Styrelsens styrning av verksamheten

Vår granskning visar att styrelsen i hög grad beslutat om grundläggande styrdokument för år 2025. (se bilaga 1)

Styrelsens verksamhetsplan för år 2025

Verksamhetsplanen för år 2025 innehåller fyra övergripande mål som ska genomföra all verksamhet:

- Norrlandsoperan ska ta positionen som Sveriges modernaste operahus.
- Norrlandsoperan ska verka i ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt sammanhang med samarbete och samproduktion i centrum.
- Norrlandsoperan ska öka och breddapubliken genom att skapa värde för en stor heterogen och nyfiken publik med fokus på barn och unga.
- Norrlandsoperan ska skapa en modern, effektiv och digitaliserad organisation.

Styrelsens verksamhetsplan beskriver bolagets värdegrund. Den innebär att Norrlandsoperan ska präglas av attraktionskraft, tillgänglighet, jämställdhet, mångfald och hållbarhet utifrån det öppna demokratiska samhällets värderingar.

I verksamhetsplanen finns också avsnitt med beskrivningar av olika fokusområden som barn och unga, det regionala uppdraget, operans nationella och internationella profil, samarbeten och finansiering med mera. Det finns också mer riktade uppdragsbeskrivningar till bolagets fyra konstnärliga avdelningar (opera, musik, dans och konst). Inom de riktade uppdragen finns några mätbara mål.

Verksamhetsplanen innehåller även en tabell med en kolumn för de fyra övergripande målen, en kolumn med de verksamheter målen är riktade till och en kolumn med beskrivning av indikatorer.

Vår kommentar

Verksamhetsplanen ger en god bild över vad bolaget önskar åstadkomma under verksamhetsåret. Planen innehåller till viss del mätbara mål i löptexten som visar på styrelsens ambitioner inom vissa områden av verksamheten. Det är utifrån verksamhetsplanen svårt att få en samlad bild över vilka mål som styrelsen avser att följa upp under året och hur styrelsen med hjälp av sin uppföljning ska kunna värdera om resultatet är tillräckligt i förhållande till styrelsens målbild. De indikatorer som är kopplade till de övergripande målen är i hög grad inte mätbara eller målsatta.

Styrelsens budget

Styrelsen ska enligt ägardirektivet årligen besluta om en budget för de tre närmaste åren. Verksamheten ska bedrivas enligt den kommunala självkostnadsprincipen och icke-vinstprincipen med målsättningen att resultatet efter finansnetto uttryckt som ett snitt under tre år ska vara positivt.

Resultat historik	2021	2022	2023	2024
Intäkter	124,7 mkr	132,1 mkr	131,3 mkr	134,3 mkr
Kostnader	-124,4 mkr	-132,1 mkr	-131,7 mkr	-134,9 mkr
Rörelseresultat	0,3 mkr	0,0 mkr	-0,4 mkr	-0,7 mkr
Resultat efter finansnetto	0,308 mkr	0,116 mkr	0,178 mkr	0,151 mkr
Årets resultat	0,007 mkr	0,115 mkr	0,014 mkr	0,023 mkr

Källa: Norrlandsoperans årsredovisningar år 2021–2024

Då Norrlandsoperan har lång framförhållning för kommande produktioner beslutar styrelsen om preliminära budgetar två år i förväg samt reviderar budgeten för innevarande år i maj eller juni månad. I slutet av maj 2025 beslutade styrelsen om en reviderad budget för år 2025 samt budget för år 2026 och 2027. Se tabell nedan:

Budget	2025	2026	2027
Intäkter	131,7 mkr	131,2 mkr	130,5 mkr
Kostnader	-125,2 mkr	-127,2 mkr	-130,5 mkr
Rörelseresultat	6,49 mkr	3,92 mkr	0,026 mkr
Förstärkning av kommande års ekonomi	-6,48 mkr	-3,9 mkr	0 mkr
Resultat	0,012 mkr	0,022 mkr	0,026 mkr

Källa: Norrlandsoperans beslutade budget 2025-05-22

I budgeten för år 2025 och 2026 finns en post "Förstärkning av kommande års ekonomi" som visar att styrelsen avser göra en avsättning av det budgeterade överskottet för kommande år.

Risikanalys och internkontrollplan

Styrelsen beslutade om sin riskanalys och internkontrollplan för år 2024 i december 2024.

I planen finns en beskrivning av planens syfte och hur den interna kontrollen är organiserad i bolaget. Vidare finns en beskrivning av bolagets bedömning av olika risker. I riskanalysen finns sju riskområden. För två av dessa bedömdes risken vara hög, för övriga riskområden bedömdes risken vara medelhög.

Styrelsens internkontrollplan fokuserar på tre riskområden däribland två av de som bedömts vara högriskområden:

- Risk att brandskyddsrutiner inte är kända och fungerande.
- Risk för IT-haveri eller bedrägeri.
- Risk för bristande följsamhet till attest- och beslutsordning.

I planen finns kontroller för två av de tre riskområdena:

- Kontroll genom löpande stickprov mot besluts- och attestordning.

- Kontroll av offboardingprocessen och hur lång tid det tar från sista anställningsdag tills allt IT-relaterat är avslutat. Ska kontrolleras genom uppföljning och dokumentation av de offboardingärenden som aktualiseras under 2025.

När det gäller risken för bristande brandskyddsrutiner avser styrelsen att genomföra en enkät till alla medarbetare för att ta reda på deras kännedom om brandskydd, rutiner med mera.

Av planen framgår översiktligt när kontroller eller aktiviteter ska genomföras. När det gäller stickprov för kontroller mot besluts- och attestordning framgår att de ska genomföras under år 2025 inte med vilken periodicitet. I inledningen av dokumentet framgår att bolagets VD minst årligen ska rapportera till styrelsen och ge en samlad bedömning av hur den interna kontrollen fungerar. Vidare står att avvikelser eller allvarliga brott mot den interna kontrollen och akut uppkomna hot mot verksamheten löpande ska rapporteras löpande till styrelsen.

Styrelsens arbetsordning och styrelsens instruktion till VD

Styrelsen reviderar årligen sin arbetsordning. Arbetsordningen innehåller bland annat en årsplanering för när styrelsens ska hantera olika typer av ärenden under året.

Styrelsen reviderar årligen sin instruktion till verkställande direktör. Instruktionen innehåller visa uppdrag och delegeringar till VD. Exempelvis har styrelsen reglerat beslutsnivåer för avtal beroende på avtalens beloppsmässiga storlek.

Styrelsens uppföljning av verksamheten

Styrelsens protokoll

År 2025 hade bolagets styrelse fyra protokollförda sammanträden.

En avstämning mellan arbetsordningen och styrelsens protokoll visar att styrelsen i hög grad följt arbetsordningen i sitt arbete under år 2025.

Protokollen var informativa och visade att styrelsen vid samtliga möten fått information om både ekonomi och verksamhetsfrågor. Protokollens bilagor var tydligt numrerade och gick att återfinna i en särskild mapp i styrelseportalen. Hanteringen av protokollen framgår av bolagets dokumenthanteringsplan.

Uppföljning av bolagets ekonomi

Norrlandsoperan har arbetat aktivt under året för att säkerställa kontrollen över bolagets kostnader och redovisade ett positivt resultat efter finansnetto på 170 000 kronor. Detta är resultatet efter att ej förbrukade ägaranslag överförs till kommande år vilket enligt bolagets förvaltningsberättelse gjorts i samråd med ägarna. Tidigare ej förbrukade ägaranslag avser bolaget reservera för att förstärka 2026 och 2027 års verksamhetsbudget. Styrelsen menar att Norrlandsoperans ekonomi urholkas på grund av att de statliga anslagen inte uppräknats. Styrelsen förklarar att det är organisationens medvetenhet om bolagets ekonomiska framtid som bidragit till en extra återhållsamhet vad gäller utgifter och lett till att allt ägaranslag inte förbrukats.

Under året har åtgärder påbörjats för att öka egenintäkterna genom exempelvis sponsring och partnerskap, samproduktion, uthyrning av operahuset med mera.

Utöver detta har VD genomfört ett analysarbete som kommer presenteras för bolagets styrelse våren 2026. Beroende på analysens resultat kommer styrelsen om behov kvarstår, att hösten 2026 ta ett inriktningsbeslut för vilka ekonomiska anpassningar som behöver genomföras under kommande år.

	Budget 2025	Resultat 2025	Ökning/minskning
Intäkter	131,7 mkr	136,4 mkr	4,7
Kostnader	-125,2 mkr	-136,6 mkr	-11,4
Rörelseresultat	6,49 mkr	-0,23 mkr	-6,26
Förstärkning av kommande års ekonomi	-6,48 mkr	Ingår i intäkts-posten i resultaträkningen.	-
Finansiella intäkter och kostnader	0	0,4 mkr	-
Resultat efter finansnetto		0,17 mkr	
Resultat	0,012 mkr	0,017 mkr	0,005 mkr

Källa: Norrlandsoperans beslutade budget 2025-05-22 samt årsredovisning 2025.

Av redovisningen framgår att bolaget uppfyllt ägarnas finansiella mål.

Styrelsens uppföljning av internkontrollplanen

I december 2025 fick styrelsen ta del av en uppföljning av internkontrollplanens tre kontroller. Redovisningen är utförligt beskriven både vad gäller vilka kontroller som genomförts och resultatet av dessa samt vilka åtgärder som vidtagits eller planeras att vidtas med anledning av resultatet.

Styrelsens redovisning av den interna kontrollen till ägarna

Enligt det generella ägardirektivet ska styrelsen redovisa till ägarna hur den interna kontrollen och riskhanteringen är organiserad och har fungerat.

Av årsredovisningen framgår att styrelsens uppföljning av den interna kontrollplanen överlämnades till ägarna i samband med årsbokslutsrapporteringen för år 2025.

Vår kommentar

Bolaget har utvecklat sitt arbete med både internkontrollplan och redovisning av genomförda kontroller på ett positivt sätt.

Uppföljning av bolagets IT-säkerhet

En av kontrollerna i bolagets internkontrollplan för år 2025 handlade om informationssäkerhet. Inom ramen för kontrollen har bolaget följt upp off-boardinprocessen i bolaget för att säkerställa att personer som slutat sin anställning i bolaget inte har kvar några behörigheter till bolagets IT-system. Med anledning av genomförda kontroller har bolaget vidtagit åtgärder för att förbättra processen.

Av årsredovisningen framgår att ett omfattande arbete med genomlysning av organisationens IT-säkerhet har påbörjats under året i syfte att säkerställa cybersäkerheten för kommande år.

Uppföljning av 2024 års rekommendationer

I tabellen nedan har vi sammanställt i vilken grad styrelsen under år 2025 vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2024 års granskning.

Rekommendationer 2024 års granskning	Tillräckliga åtgärder	Vår kommentar
Lämna en samlad bedömning av verksamhetens resultat i årsredovisningen.	Ja	Genomfört
Identifiera strategiska, relevanta och mätbara mål som skapar förutsättningar för styrelsen att värdera om verksamheten genomförts enligt beslutad verksamhetsplan.	Delvis	Arbete kvarstår

Vår kommentar

Granskningen visar att rekommendationerna från 2024 års granskning till viss del blivit åtgärdade under år 2025. Arbete kvarstår dock med att identifiera tydligare och mätbara mål kopplade till styrelsens övergripande uppföljning av verksamhetsplanen.

Styrelsens årsredovisning

Krav på årsredovisningen

Enligt årsredovisningslagen ska styrelsens förvaltningsberättelse innehålla en rättvisande översikt över utvecklingen av bolagets verksamhet, ställning och resultat. Styrelsen ska redogöra för händelser av väsentlig betydelse för företaget som inträffat under räkenskapsåret. Styrelsen ska enligt årsredovisningslagen också redogöra för företagets förväntade framtida utveckling inklusive beskrivningar av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer.

Enligt ägardirektivet ska bolagets styrelse i sin förvaltningsberättelse eller i en särskild bolagsstyrningsrapport redogöra för om verksamheten bedrivits i enlighet med det kommunala ändamålet och inom de kommunala befogenheterna.

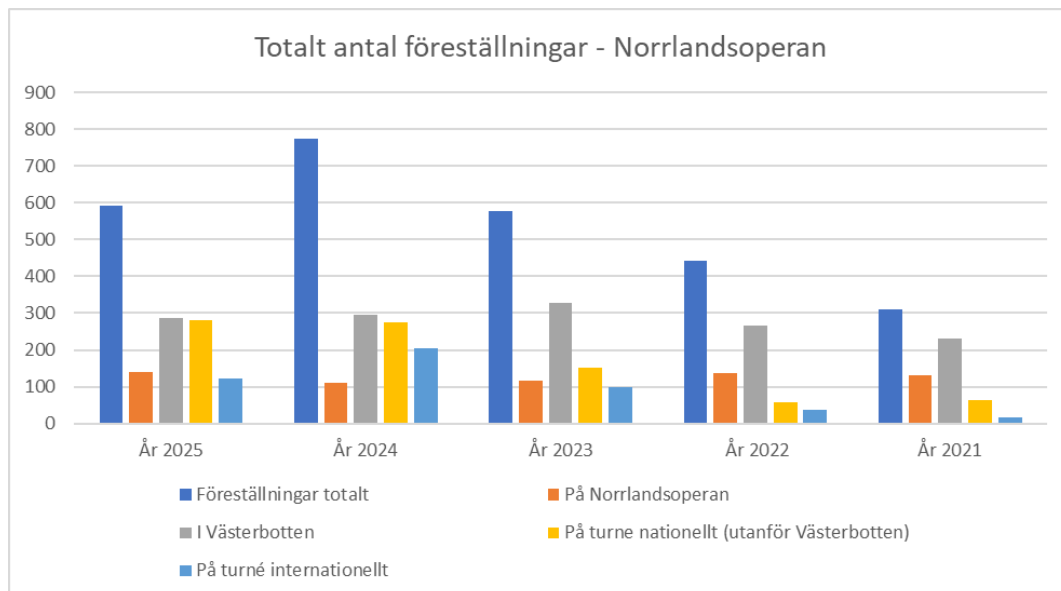
Styrelsens årsredovisning för år 2025

Av årsredovisningen framgår att Norrlandsoperan under år 2025 sjösatte sin nya organisation och nya planeringsprocesser och arbetssätt. Förutom arbetet med produktionerna har man inom bolaget påbörjat ett arbete med genomlysning av organisationens IT-säkerhet i syfte att säkerställa cybersäkerheten för kommande år.

Biljettintäkterna var 7,7 miljoner kronor år 2025. År 2024 var biljettintäkterna närmare 9 miljoner kronor, men i den summan ingick även en intäkt som avsåg ett gästspel i Finland med 1,8 miljoner kronor. Antalet föreställningar minskade med 8 procent mellan år 2024 och 2025 (546 föreställningar jämfört med 591 år 2024). Produktionskostnaden ökade med 8 procent mellan år 2024 och år 2025.

Totalt sett minskade antalet besökare på föreställningar, konserter och utställningar år 2025 jämfört med år 2024 (68 1853 år 2025 och 86 752 år 2024).

Däremot ökade antalet besökare i Västerbotten år 2025 och nådde den högsta besöksiffran på över 5 år. Enligt årsredovisningen är detta ett resultat av ett medvetet strategiskt arbete för att öppna upp huset med till exempel gratisevenemang som exempelvis öppet hus och öppna repetitioner.

Källa: Norrlandsoperans årsredovisningar år 2021–2025.

I årsredovisningen beskrev styrelsen den verksamhet som genomförts under år 2025 inom de fyra verksamhetsgrenarna; opera, musik, dans och konst. I texterna finns exempel på hur man exempelvis arbetat med samverkan och mot prioriterade målgrupper.

Norrlandsoperans verksamhetsmål för år 2025

I avsnittet om måluppfyllelse för år 2025 beskrevs övergripande vilken verksamhet bolaget bedrivit med koppling till verksamhetsplanens fyra övergripande mål. Styrelsens samlade bedömning var att målen i huvudsak hade uppnåtts. Redovisningen innehöll inga mätbara uppföljningar kopplat till verksamhetsplanen.

Norrlandsoperans ekonomiska resultat 2025

Under år 2025 fick styrelsen information om verksamhetens ekonomi i samband med sina möten. Bolaget hade år 2025 intäkter på 136 miljoner kronor vilket var något högre än år 2024 (134 miljoner kronor). Bolaget redovisade ett positivt resultat efter finansnetto på 170 000 kronor (151 000 kronor år 2024).

Eftersom Norrlandsoperan inte gjorde av med hela anslagen från Region Västerbotten och Umeå kommun år 2024 periodiserade bolaget det outnyttjade anslagen till år 2025. Totalt rörde det sig om 7,4 miljoner kronor (4,4 miljoner kronor från Region Västerbottens anslag och 3 miljoner kronor av anslaget från Umeå Kommunföretag AB). Bolagets auktoriserade revisor rekommenderade efter sin granskning år 2024 att beslutet om att flytta fram outnyttjade bidrag från bolagets ägare tydligt borde ange att medel ska flyttas fram. Anledningen är att det av en extern part inte ska kunna uppfattas som ett sätt att undvika beskattning.

I början av året har auktoriserad revisor följt upp tidigare rekommendation och bolaget har haft dialog med ägarna angående frågan.

Vår kommentar

Det är positivt att årsredovisningen ger en omfattande beskrivning av Norrlandso-perans verksamhet. Eftersom det inte finns någon sammanställd redovisning av verksamhetens resultat i förhållande till mätbara mål i verksamhetsplanen saknas förutsättningar att värdera resultatet av verksamhetsplanens mål. Positivt är att styrelsen i årsredovisningen lämnade sin samlade bedömning av resultatet i förvaltningsberättelsen.

Följsamhet till de kommunala befogenheterna

I årsredovisningen finns ett särskilt avsnitt där styrelsen redogör för verksamheten i förhållande till det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna. Styrelsen bedömde att bolagets verksamhet år 2025 bedrivits enligt det kommunala ändamålet och inom de kommunala befogenheter som utgör ram för Norrlandso-perans verksamhet. Styrelsen har även bilaga till styrelseprotokollet från den 27 februari 2025 dokumenterat sin bedömning kopplad till de olika principerna.

Vår kommentar

Styrelsen bedömde att verksamheten bedrivits i enlighet med det kommunala ändamålet och inom ramen för de kommunala befogenheterna. Utifrån den översiktliga granskning vi genomfört gör vi ingen annan bedömning.

5. Svar på revisionsfrågor

Vi bedömer att bolagets verksamhet i allt väsentligt genomfördes på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Vi bedömer att styrelsens styrning, uppföljning och kontroll i allt väsentligt var tillräcklig.

Bolagets styrelse bedömde att verksamheten år 2025 var genomförd i enlighet med bolagets kommunala ändamål och inom ramen för de kommunala befogenheterna. Utifrån vår översiktliga granskning ser vi inte skäl att göra någon annan bedömning.

Revisionsfråga	Bedömning	Vår kommentar
Har styrelsen med hjälp av grundläggande styrdokument säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Ja	
Har styrelsen löpande under året haft tillräcklig kontroll över att beslutade styrdokument följs?	Ja	
Har styrelsen med hjälp av uppföljning vid årets slut säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Ja	
Har styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2024 års granskning?	Delvis	Utvecklingen av mätbara mål i verksamhetsplanen bör fortsätta.

Rekommendationer

Vi lämnar följande rekommendationer till styrelsen:

- Identifiera strategiska, relevanta och mätbara mål som skapar förutsättningar för styrelsen att värdera om verksamheten genomförts enligt beslutad verksamhetsplan.

Umeå den 6 mars 2026

Eva Moe
Certifierad kommunal revisor
Revisionskontoret
Region Västerbotten

Bilaga 1: Granskning av styrande dokument

Styrande dokument	Har styrelsen beslutat om dokumentet? (Ja/Nej)	Datum för beslutet	Paragraf	Kommentar
Verksamhetsplan för år 2025 med strategiska mål för de närmaste tre åren*	Ja	2024-12-06	60	Verksamhetsplanen beslutades i januari 2024 men reviderades i december 2024 med tillägg av ett övergripande mål, förtydligande av Vita kubens inriktning samt tillägg av indikatorer för samtliga verksamhetsområden för 2025.
Är målen mätbara?	Delvis	-	-	Verksamhetsplanen innehåller till viss del mätbara mål. Men det är fortfarande en blandning av mål och aktiviteter eller strategier.
Budget år 2025*	Ja	2025-05-22	21	Revidering av budget 2025 och budget för 2026 och 2027
Arbetsordning*	Ja	2025-05-22	18	
Instruktion till VD	Ja	2025-05-22	19	
Attest- och delegationsordning *	Ja	2025-05-22 2025-09-26	16 32	En revidering genomförd i september 2025 med anledning av införandet av den nya organisationen.
Policy/riktlinjer för arbetsmiljö *	Ja	2024-12-06	52	
Policy/riktlinjer för ekonomi och förvaltning*	Ja	2024-12-06	52	
Policy/riktlinjer för jämställdhet och jämlikhet*	Ja	2024-12-06	52	
Policy/riktlinjer för kommunikation*	Ja	2024-12-06	52	
Informationssäkerhetspolicy ¹	Ja	2024-12-06	52	
Policy/riktlinjer för kvalitet*	Ja	2024-12-06	52	
Policy/riktlinjer för miljö*	Ja	2024-12-06	52	
Policy/riktlinjer för säkerhet*	Ja	2024-12-06	52	
Internkontrollplan för år 2025*	Ja	2024-12-06	55	
Arkivbeskrivning och arkivförteckning**	Delvis	2024-12-06	54	Arkivbeskrivning finns reviderad 6 dec 2024. Det pågår ett arbete med att ta fram en arkivförteckning. Arbetet fortgick under år 2025.
Dokumenthanteringsplan**	Ja	2024-12-06	54	

¹ Antagen av regionfullmäktige – finns inte uppräknad i nuvarande ägardirektiv.

Styrande dokument	Har styrelsen beslutat om dokumentet? (Ja/Nej)	Datum för beslutet	Paragraf	Kommentar
Visselblåsartjänst	Ja			System Qnister Whistle från Qnister AB. Systemet implementerades under år 2023.

* Framgår av ägardirektiven

** Framgår av Umeå kommuns arkivreglemente

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter: